

BÀI 2 : CHẤT

Nội dung	Hướng dẫn																												
<p>I. Chất có ở đâu ?</p> <p>1. Vật thể: Có 2 loại vật thể: vật thể tự nhiên và vật thể nhân tạo.</p> <p>2. Chất:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Chất có ở khắp nơi, ở đâu có vật thể là ở đó có chất. - Một vật thể có thể được tạo từ một chất hoặc nhiều chất. - Một chất có thể tạo ra nhiều vật thể khác nhau. <p>Bài tập: Hãy chỉ ra đâu là VTTN, VTNT, chất trong các câu sau:</p> <p>a) Cái ấm làm bằng nhôm</p> <p>b) Cái bàn gỗ rất đẹp.</p> <p>c) Thân cây có thành phần chính là xenlulo.</p> <p>d) Than chì là chất dùng làm lõi bút chì.</p> <p>Đáp án:</p> <p>a) VTNT: Cái ấm , chất: nhôm</p> <p>b) VTNT: Cái bàn, chất: gỗ</p> <p>c) VTTN: Thân cây, chất: xenlulo.</p> <p>d) VTNT: bút chì., chất: Than chì</p>	<p>-Các em hãy quan sát quanh ta, tất cả những gì thấy được, kể cả bản thân cơ thể mỗi chúng ta... đều là những vật thể. Vậy các em hãy kể tên số vật thể?</p> <p>*Kết luận: vật thể có ở khắp mọi nơi.</p> <p>-Vật thể do con người tạo ra gọi là vật thể nhân tạo (VTNT), có sẵn trong tự nhiên gọi là vật thể tự nhiên (VTTN).</p> <p>-Hoàn thành bảng sau:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>Vật thể</th> <th>VTNT</th> <th>VTTN</th> <th>Chất</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Bình nước</td> <td>X</td> <td></td> <td>Thủy tinh...</td> </tr> <tr> <td>Ấm đun</td> <td>X</td> <td></td> <td>Nhôm...</td> </tr> <tr> <td>Cây mía</td> <td></td> <td>X</td> <td>Đường, nước, xenlulozơ...</td> </tr> <tr> <td>Nước biển</td> <td></td> <td>X</td> <td>Nước, muối....</td> </tr> </tbody> </table> <p>*Kết luận: Chất tạo nên vật thể nên chất có ở khắp nơi, ở đâu có vật thể là ở đó có chất.</p>	Vật thể	VTNT	VTTN	Chất	Bình nước	X		Thủy tinh...	Ấm đun	X		Nhôm...	Cây mía		X	Đường, nước, xenlulozơ...	Nước biển		X	Nước, muối....								
Vật thể	VTNT	VTTN	Chất																										
Bình nước	X		Thủy tinh...																										
Ấm đun	X		Nhôm...																										
Cây mía		X	Đường, nước, xenlulozơ...																										
Nước biển		X	Nước, muối....																										
<p>II. Tính chất của chất ?</p> <p>1. Tính chất của chất</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mỗi chất đều có những tính chất nhất định không bao giờ thay đổi. - Nếu tính chất của chất thay đổi thì chất đó cũng thay đổi. <p>* Muốn biết được tính chất của chất ta phải làm sao?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Quan sát: trạng thái, màu sắc... 	<p style="text-align: center;">Các em hãy cho biết đặc điểm của các chất sau:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>Chất</th> <th>Màu</th> <th>Mùi</th> <th>Vị</th> <th>Thể</th> <th>Dạng</th> <th>Tan</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Muối</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Đường</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Bột ngọt</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>Những đặc điểm trên của các chất ta gọi là gì? Những đặc điểm đó có thay đổi không? Vậy tính chất của chất là gì?</p> <p>* Muốn biết được tính chất của chất ta phải làm sao?</p> <p style="text-align: center;">Các em đọc sgk/8</p>	Chất	Màu	Mùi	Vị	Thể	Dạng	Tan	Muối							Đường							Bột ngọt						
Chất	Màu	Mùi	Vị	Thể	Dạng	Tan																							
Muối																													
Đường																													
Bột ngọt																													

<p>- Dùng dụng cụ đo: Nhiệt độ sôi, nhiệt độ nóng chảy, khối lượng riêng...</p> <p>- Làm thí nghiệm: Tính tan, tính dẫn điện, dẫn nhiệt...</p> <p>2. Việc hiểu biết tính chất của chất có lợi gì ?</p> <p>- Giúp phân biệt chất này với chất khác, tức nhận biết được chất.</p> <p>- Biết cách sử dụng chất</p> <p>- Biết ứng dụng chất thích hợp trong đời sống và sản xuất.</p>	<p>2. Việc hiểu biết tính chất của chất có lợi gì ?</p> <p>Các em đọc sgk/9</p>
<p>Bài tập về nhà:</p> <p>1. Nêu thí dụ 2 vật thể tự nhiên, hai vật thể nhân tạo?</p> <p>2. Hãy kể tên ba vật thể được làm bằng:</p> <p>a) Nhôm</p> <p>b) Thủy tinh</p> <p>c) Chất dẻo</p>	
<p>III. Chất tinh khiết – hỗn hợp</p> <p>1. Chất tinh khiết - hỗn hợp</p> <p>- Chất tinh khiết là chất không có lẫn chất khác.</p> <p>Vd: nhôm, khí oxi, nước cất, sắt...</p> <p>- Hai hay nhiều chất trộn lẫn với nhau gọi là hỗn hợp</p> <p>Vd: Nước khoáng, nước sông, nước biển, gang thép, không khí,...</p> <p>- Chỉ có chất tinh khiết mới có những tính chất nhất định.</p> <p>2. Tách chất ra khỏi hỗn hợp</p> <p>- Dựa vào sự khác nhau về tính chất vật lí có thể tách một chất ra khỏi hỗn hợp.</p> <p>Vd 1: Muối lẫn với cát làm thế nào tách riêng 2 chất trên ra ?</p>	<p>Nước cất và nước khoáng có điểm gì khác nhau ?</p> <p>*Kết luận: Thế nào là chất tinh khiết - hỗn hợp</p> <p>Làm thế nào để khẳng định nước cất là nước tinh khiết ?</p> <p>Chỉ nước tinh khiết mới có $t_{nc}^0=0^0C$, $t_s^0=100^0C$, $D=1g/cm^3$... Với nước tự nhiên, các giá trị này đều sai khác nhiều ít tùy theo các chất có lẫn nhiều hay ít.</p> <p>*Kết luận: Chỉ có chất tinh khiết mới có những tính chất nhất định.</p> <p>- Dựa vào sự khác nhau về tính chất vật lí có thể tách một chất ra khỏi hỗn hợp.</p> <p>- Các em đọc thêm sgk/10</p>

- Bỏ hỗn hợp muối ăn và cát vào cốc nước, khuấy đều

- Lọc tách cát

- Đun cạn phần nước lọc ta thu được muối.

Vd 2: Dầu hỏa lẫn với nước làm thế nào tách riêng 2 chất trên ra ?

- Dùng phễu chiết tách dầu hỏa với nước.

Vd 3: Dầu ăn lẫn với nước làm thế nào tách riêng dầu ăn ra.

- Dùng phễu chiết tách dầu ăn với nước.

Vd 4: Bột sắt lẫn với cát làm thế nào tách riêng sắt và cát.

- Dùng nam châm hút sắt.

Vd 5: Bột gỗ lẫn với bột đồng làm thế nào tách riêng gỗ và đồng.

- Bỏ hỗn hợp bột gỗ lẫn với bột đồng vào cốc nước, khuấy đều, sau đó để lắng.

- Gạn (vớt) tách gỗ.

- Lọc tách đồng.

Bài tập về nhà:

Trình bày phương pháp:

a) Tách riêng chất ra khỏi hỗn hợp bột sắt, muối ăn và cát.

b) Tách riêng chất ra khỏi hỗn hợp bột đồng, bột sắt, bột gỗ

GVBM

HUỲNH THỊ KIM ANH